

Електронна ідентифікація тварин

Законодавство ЄС по зоотехнії

Electronic Identification of animals. EU Regulation on Zootechnics

Abstract. EID is the use of a microchip, or electronic transponder, embedded in a tag, bolus or implant to identify a farm animal. EID in animals is based on low frequency radio waves or Radio Frequency Identification (RFID). The vision of the EU with regard to animal identification: administrative burden (will change) – electronic identification in cattle and others, traceability, electronic exchange of information (reducing paper word), central database should ensure a real-time bovine-tracking system, safe trade of genetic material.

Key words: central database, batch/lot, EID, ICAR, real-time bovine-tracking system, RFID, traceability

О.КОСТЕНКО, начальник відділу

Президія НААН

В.ГУМЕННИЙ, докт. с.-г. наук

С.СКЛОВСЬКА, науковий співробітник

ДУ «Інститут сільського господарства
степової зони» НААН України

Посилення інтеграції України в європейську спільноту потребує адекватного вдосконалення вітчизняної нормативної бази. Стосовно галузі тваринництва наразі є актуальним питання запровадження за європейськими вимогами електронної ідентифікації тварин.

Однією з ключових подій чергової щорічної сесії ICAR, яка проходила 20-23 травня 2014 року в Берліні, стала презентація «Ідентифікація, розведення тварин і міжнародна торгівля. Законодавство ЄС по зоотехнії», представлена Сергіо Павон (Sergio Pavon) і безпосередньо стосувалася питань електронної ідентифікації тварин (EID).

В EID використовують електронний транспондер у вигляді бирки, болусу чи імплантованого в тіло тварини датчика (мікрочипа), щоб ідентифікувати тварину. EID в тваринництві ґрунтується на радіохвилях низької частоти та відома як RFID – радіочастотна ідентифікація тварин. Зчитувач надсилає радіосигнал, який «збуджує» мікрочип, той повертає до зчитувача унікальний ідентифікаційний номер. Далі зчитувач у той або інший спосіб передає унікальний ідентифікатор до комп'ютера, на якому зберігається будь-яка необхідна інформація про ідентифіковану тварину.

Окрім ручних зчитувачів існують постійно монтовані зчитувачі у вигляді фіксованої панелі, так звані трансивери, які автоматично визначають тварину, коли вона переміщується повз останніх до доїльного залу чи кормового столу тощо. Імплантований (уведений) до тіла особини транспондер на відміну від пластикової знімної бирки є «вічним паспортом», дозволяючи не лише про-

стежувати поточні переміщення тварини в ході технологічних процесів або «від народження до забою», а, що куди більш важливо, тваринницької продукції «від лану до столу». Це дуже важливо в рамках національної і міжнародної торгівлі продукцією тваринництва, де постачальники багатьох країн бажають знати не лише останні, але й попередні маршрути переміщень.

Відповідно до законодавства ЄС у харчовому ланцюзі термін «простеження» означає здатність пройти та відстежити харчовий продукт, корми, тварину як джерело цього продукту або речовину на всіх стадіях виробництва, обробки та розподілу, а також швидке повернення продукту до джерел походження в разі будь-яких негараздів і навіть компенсація страховими організаціями виявлених випадків порушення якості.

Як приклад поступальних кроків ЄС щодо переходу до електронної ідентифікації тварин можна навести рисунок:

Поступальні кроки запровадження електронної ідентифікації овець/кіз відповідно до законодавства ЄС

Основний Технічний Регламент 21/2004 (на 23 мовах країн ЄС), що згаданий у зазначеній презентації встановлює систему ідентифікації та реєстрації овець/кіз, а також вносить зміни до Регламенту 1782/2003, Директив 92/102, 64/432. Регламент 21/2004 використовує наступні нормативно-правові документи (НПД): 64/432, 89/608, 89/662, 90/425/, 90/675, 91/68, 91/496, 92/102, 2988/95, 515/97, 1999/468, 1760/2000, 1782/2003. Використані НПД і ті, до яких внесено зміни, в свою чергу звертаються до різних НПД. Сам створений Регламент 21/2004 зараз вже скоригований кількома Регламентами Ради ЄС і Європейської Комісії, а саме: 1791/2006, 1560/2007, 933/2008, 759/2009, 506/2010, 45/2012, 517/2013.

Аналізуючи викладене, треба відповідно за

сформульованими положеннями усіх його НПД побудувати блок-схему стеження за тваринами. Розробити/скоригувати відповідні елементи в національних словниках (ДСТУ ISO 11788-1), у даному випадку в словнику вівці/кози. Створити алгоритми оброблення накопиченої інформації (за потреби вихідні форми), у тому числі, передбачити формат інформації в базах даних (БД) різних рівнів. Це відкриває програмування можливості стеження за переміщенням тварин у рамках відповідної галузевої підсистеми, а з появою інших нових НПД коригувати блок-схему стеження за тваринами, відповідні елементи в національних словниках, програмне забезпечення.

Все перелічене у попередньому абзаці аналогічним чином розповсюджується на інші види тварин. Основними Технічними Регламентами щодо ідентифікації, реєстрації, стеження за іншими тваринами є: 1760/2000 – для великої рогатої худоби (індивідуальна EID, у національній БД, планується ввести з 2019 року в режимі

реального часу), 21/2004 – овець/кіз (індивідуальна EID у холдингу, обов'язкова для тварин, народжених, починаючи з 1 січня 2010 року, та через «lot» у національній БД), 2008/71 – свиней (щонайменше групово, «lot/batch» у національній БД), 504/2008 – коней, 998/2003 – домашніх тварин (EID в ЄС уже діє на обов'язковій основі).

Висновок.

Розроблення національної нормативно-правової документації з тваринництва належить здійснювати з урахуванням наведених європейських підходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. 39th ICAR Session, Berlin (Germany) Keynote Presentation I: Animal identification, animal breeding and international trade - the new EU Regulation on Zootechnics Sergio Pavon, EU Commission
2. Electronic Identification (EID). Agriculture and rural development. <http://www.dardni.gov.uk>
3. ДСТУ ISO 11788 -1:2012 "Електронний обмін даними між інформаційними системами в сільському господарстві. СЛОВНИК ЕЛЕМЕНТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДАНИХ. Частина 1. Загальний опис"
4. ISO 11788-3:2000 Electronic data interchange between information systems in agriculture – Agricultural data element dictionary – Part 3: Pig farming